

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>«ІННОВАЦІЇ ТА ПАТЕНТОЗНАВСТВО»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Третій (доктор філософії)</u> Спеціальність: <u>132 Матеріалознавство</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к. т. н., доц. Ярошенко Леонід Вікторович
Контактна інформація лектора (e-mail)	leonid@vsau.vin.ua

Опис навчальної дисципліни

“Інновації та патентознавство” - є *вибірковою* компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 24 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 102 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

При вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Вища математика», «Основи науково-дослідної роботи в енергетиці», «Теоретичні основи електротехніки», «Основи електропривода», «Теоретичні основи автоматики»;

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Кваліфікаційна робота».

Призначення навчальної дисципліни

“Інновації та патентознавство” спрямована на забезпечення умов формування і розвитку аспірантами програмних компетентностей, що дозволять їм оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для подальшої професійної та професійно-наукової діяльності..

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни - оволодіння знаннями і практичними навичками у сфері охорони, захисту та використання об’єктів промислової власності. Актуальність курсу зумовлена тим, що у сучасних умовах патентні права та система їх захисту стимулюють глобальний інноваційний розвиток. Завдяки процедурі створення і захисту об’єктів промислової власності країни-продуценти інновацій мають додатковий стимул для розвитку нових

технологій, а країни, що розвиваються можуть активно їх впроваджувати у виробництво. Міжнародне визнання прав інтелектуальної власності розглядається як регулюючий механізм, що сприяє та забезпечує динамічну конкуренцію і торгівлю між країнами

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, - вивчення теоретичних засад і здобуття практичних навичок управління об'єктами промислової власності; підвищення ефективності функціонування інноваційних підприємств, державних установ та інших об'єктів інноваційної інфраструктури.

Перелік компетентностей, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

інтегральна компетентність (ІК):

– Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі матеріалознавства, проводити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики.

загальні компетентності

- Здатність знаходити, обробляти й аналізувати необхідну інформацію для розв'язання задач і прийняття рішень;

- Розуміння значення дотримання етичних норм та авторського права при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.

фахові компетентності

- Здатність обґрунтовувати технічні рішення на основі розуміння закономірностей роботи технічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.

Програмні результати навчання

- Інтегрувати існуючі методики та методи досліджень та адаптувати їх для розв'язання наукових завдань при проведенні дисертаційних досліджень;

- Дотримуватись етичних норм, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності;

- Координувати роботу дослідницької групи, вміти організувати колективну роботу;

- Вміти використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.

Також вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти *соціальних навичок (soft skills)*: комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проектів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проектів, метод самопрезентації).

Структура курсу

Теми лекційних занять

- Тема 1. Система інтелектуальної власності.
- Тема 2. Промислова власність
- Тема 3. Право на одержання патенту
- Тема 4. Експертиза заявки на винахід та процедура видачі патенту
- Тема 5. Патентування в іноземних державах та реалізація патентних прав
- Тема 6. Передача права на використання винаходу
- Тема 7. Право на раціоналізаторську пропозицію
- Тема 8. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності

Теми практичних занять

1. Об'єкти промислової власності та особливості націо-нального законодавства у сфері промислової власності
2. Винахід, ознайомлення зі складом заявки на винахід та вимогами до документів, які входять в заявку
3. Промисловий зразок, умови набуття правової охорони промислового зразка
4. Особливості правової охорони знаків для товарів та послуг
5. Міжнародна патентна класифікація
6. Порядок та етапи патентного пошуку
7. Види та форми ліцензійних договорів
8. Патентування об'єктів промислової власності за межами України.

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

№ з/п	Назва теми	Кількість год.	
		Денна	Заочна
<i>Блок 1</i>			
1	Місце патентного права в економічному, технологічному та науковому розвитку країн.	10	
2	Відмінності права власності на об'єкти промислової власності від права власності на матеріальні об'єкти.	10	
3	Система законодавства України у сфері патентного права. ДП Український інститут промислової власності(Укрпатент)	8	
4	Права якими володіють заявники і правонаступники прав промислової власності та роботодавці.	8	
Разом за блоком 1		36	
<i>Блок 2</i>			
5	Правові й організаційні форми патентування винаходу, корисної моделі, промислового зразка.	10	
6	Патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах.	10	
7	Правове регулювання засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.	8	
8	Право на раціоналізаторську пропозицію.	8	
Разом за блоком 2		36	
Разом		72	

Види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Опитування
2	Підготовка, оформлення та захист звітів з робіт	40	щотижнево	Опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою)	50	2 рази на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	40	2 рази на семестр	Тестування у системі СОКРАТ
Разом		150		

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (відео-презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних творчих завдань

За рішенням кафедри студенти готують реферати та доповіді на щорічну науково-технічну конференцію співробітників кафедри.

Завдання 1. Проаналізувати право на раціоналізаторську пропозицію.

Завдання 2. Розглянути право на фірмове (комерційне) найменування.

Завдання 3. Пояснити зміст терміну «патентоздатність» та розкрити його на конкретних прикладах.

Завдання 4. Дати аргументовану відповідь відносно ситуації, яка склалась на підприємстві.

При виконанні трудових обов'язків працівник Коновалюк створив винахід "Пристрій для виміру електроструму". Вважаючи, що йому належать особисті немайнові і майнові права інтелектуальної власності, він подав заявку з метою отримання охоронного документу на зазначений об'єкт. Довідавшись про це, роботодавець, оскільки в трудовому договорі не було вирішено питання розподілу прав на створені винаходи, звернувся до юриста з проханням дати роз'яснення, які права він має на цей об'єкт і яким чином він може їх реалізувати та захистити.

Який винахід визнається службовим? Як розподіляються права між працівником і роботодавцем на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору?

Завдання 5. Охарактеризувати суб'єктів права промислової власності з позицій цивільно-правових відносин у частині права кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами творчої діяльності.

Завдання 6. Здійснити аналіз патентного права.

Завдання 7. Описати порядок одержання патенту в Україні.

Завдання 8. Обґрунтувати відповідь. *Чи маєте Ви право звернутися з позовом до підприємства про відшкодування морального збитку за затримку в укладенні угоди, а також виплаті матеріальної винагороди за проведену роботу по створенню промислового зразка?*

Завдання 9. Визначити роль промислової власності в економічному розвитку держави.

Завдання 10. Розглянути процедуру подання заявки на одержання патенту на винахід, корисну модель, промисловий зразок.

Завдання 11. Проаналізувати переваги та недоліки процесу патентування об'єктів промислової власності.

Завдання 12. Розглянути ситуацію і дати обґрунтовану відповідь на запитання: У якому порядку оформляється, подається заявка на винахід, створений автором у зв'язку з виконанням службового завдання? Чи має право автор отримати патент на своє ім'я?

Інженер заводу "Маяк" створив за завданням адміністрації технічний пристрій, що відповідає вимогам, які пред'являються до винаходів, і подав на нього заявку до Патентного відомства. Однак йому було відмовлено у видачі патенту із зазначенням на недотримання встановленого порядку охорони винаходу, створеного автором у зв'язку з виконанням службового завдання.

Завдання 13. Проаналізувати право на реєстрацію компонування інтегральної мікросхеми та його захист.

Завдання 14. Дати визначення гудвілу та охарактеризувати його з позицій нематеріального активу підприємства.

Завдання 15. Описати розподіл прав між роботодавцем та винахідником у процесі службового винаходу.

Завдання 16. Розглянути ситуацію і дати обґрунтовану відповідь.

Група осіб отримала патент на спосіб отримання палива для двигунів внутрішнього згорання. Спочатку за згодою всіх співвласників патенту ними було укладено кілька ліцензійних угод, винагороду за якими розподілялась між усіма патентовласниками порівну. Однак в подальшому між ними виникли розбіжності, пов'язані з розподілом винагороди. Зокрема, група патентовласників, які активно займалися роботою по комерційній реалізації розробки, вважала, що їх частка винагороди повинна бути збільшена. Крім того, вони вказують, що деякі особи включені до складу патентовласників без достатніх підстав, оскільки не брали безпосередньої участі у створенні розробки.

Які роз'яснення повинні бути дані? Як використовується запатентована розробка, якщо між співвласниками патенту не може бути досягнута угода?

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Дергачова В.В., Пермінова С.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.: 23 іл.

2. Наукова діяльність, Патентознавство. Інтелектуальна власність : підручник /Укладачі: Г.О. Оборський, І.М. Чістякова, Д.Д. Татакі, О.С. Білоусов, І.К.Кривдіна, В.П.Кубко, С.Х. Яворський. К : Каравела, 2016. 232 с.

3. Ходаківський Є. І., Якобчук В. П., Литвинчук І. Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. К.: «Центр навчальної літератури», 2017. 504 с.

Додаткова

1. Денищенко О.В., Барташевський С.Є., Коровяка Є.А., Расцветаєв В.О. Практикум з патентознавства для магістрів спеціальностей галузі знань 18 Виробництво та технології; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Д. : НТУ «ДП», 2019. 70 с.

2. Наукова діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність: Підручник /Г.О. Оборський, І.М. Чістякова, Д.Д. Татакі, О.С. Білоусов, І.Б. Кривдіна, В.П. Кубко, С.Х. Яворський. К.: Каравела, 2017. 232 с. ISBN 978-966-2229-79-0

Система оцінювання та вимоги до контролю знань здобувачів вищої освіти

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1	
Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
Участь у роботі на практичних заняттях	2
Захист звітів з робіт	21
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Всього за атестацію 1	30
Атестація 2	
Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
Участь у роботі на практичних заняттях	2
Захист звітів з робіт	21
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Всього за атестацію 2	30
Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, виконання макетів, виступ на наукових конференціях)	10
Підсумкове тестування	30
Разом	100

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку чи екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Основні вимоги до контролю знань здобувачів вищої освіти наведені у Положенні «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті».

<http://socrates.vsau.org/images/pol/zmin1.pdf>